

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Чандмань сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2026/029/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2026 он

Төрийн аудитын газрын

дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn

Цахим актив аудит ХХК -ын Аудитор: Д.Балжинням

Утас:70432545 Цахим хаяг:
Damiranbaljinnyam573@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	10
3.1. Зөвлөмж	10
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	26
5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл	26

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд аймаг
Утас/Факс: (976)-7043-3061
Email: khovd@audit.gov.mn

2026.02.25 № 202

танай _____-ны № _____-т

ЧАНДМАНЬ СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭРХЛЭГЧ
ЭМЧ Д.ЧУЛУУНЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Чандмань сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Онцлох асуудал нь тайлант оны эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үлдэгдэл 6.9 сая төгрөг, үүний 2.0 сая төгрөг нь он дамжсан үлдэгдэл байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант онд урсгал төсвөөс 35.1 сая төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, харьяа дээд шатны байгууллага болон хандив тусламжаар 27.3 сая төгрөг, KFW олон улсын байгууллагын тусламжаар түргэн тусламжийн машин 200.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө хүлээн авсан байна.

8426000512

Бусад асуудал

Үйл ажиллагааны эрхэм зорилгын хүрээнд 2025 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 4 хөтөлбөр, 9 зорилтын хүрээнд 90 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна. Төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийг эрх бүхий албан тушаалтнаар дүгнүүлэн биелэлтийг 96.6 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>233,865,927.91</u>	<u>207,741,804.99</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	58,466,310.62
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	58,466,310.62
3121	Төгрөг	-	58,466,310.62
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	58,466,310.62
33	АВЛАГА	175,524,008.54	53,480,372.15
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	70,202.70	1,706,272.31
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	175,453,805.84	51,774,099.84
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	58,341,919.37	95,795,122.22
351	Түүхий эд материал	35,119,479.47	46,454,499.97
35130	Эм боох материал	35,119,479.47	46,454,499.97
354	Хангамжийн материал	23,222,439.90	49,340,622.25
35410	Бичиг хэргийн материал	-	941,700.00
35420	Аж ахуйн материал	1,615,500.00	2,538,820.00
35460	Хүнсний материал	2,580,000.00	3,421,760.00
35470	Бусад хангамжийн материал	19,026,939.90	42,438,342.25
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,239,637,784.43</u>	<u>1,543,264,161.88</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,239,637,784.43	1,543,264,161.88
392	Биет хөрөнгө	1,224,891,784.43	1,528,518,161.88
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,358,747,535.00	1,308,274,135.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(394,022,214.80)	(437,684,129.56)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	59,153,442.00	266,036,842.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,163,351.51)	(23,084,351.03)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	314,719,930.38	492,203,167.38
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(113,375,735.94)	(133,330,720.96)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	66,841,906.00	104,243,444.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,059,726.70)	(48,190,224.95)
39217	Ном	50,000.00	50,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	14,746,000.00	14,746,000.00
39301	Програм хангамж	732,000.00	732,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(732,000.00)	(732,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,746,000.00	14,746,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,473,503,712.34</u>	<u>1,751,005,966.87</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,440,395,577.79</u>	<u>1,751,005,966.87</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,440,395,577.79	1,751,005,966.87
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	214,581,860.80	214,581,860.80
51101	Өмч: - төрийн	214,581,860.80	214,581,860.80
512	Хуримтлагдсан үр дүн	899,030,923.56	1,251,633,281.57
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	899,030,923.56	941,022,892.49
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	310,610,389.08
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	326,782,793.43	284,790,824.50
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,473,503,712.34</u>	<u>1,751,005,966.87</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,146,153,383.70	1,839,551,781.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	436,477,779.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	436,477,779.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	436,477,779.50
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	436,477,779.50
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,146,153,383.70	1,403,074,002.10
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	120,439,846.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	120,439,846.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	60,838,700.00	64,152,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	60,838,700.00	64,152,100.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,085,314,683.70	1,218,482,056.10
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,085,314,683.70	1,218,482,056.10
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,165,221,970.34	1,513,953,411.20
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,165,221,970.34	1,513,953,411.20
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,165,221,970.34	1,407,055,236.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	697,933,271.54	908,326,549.10
210101	Үндсэн цалин	365,532,566.91	388,039,820.62
210102	Нэмэгдэл	250,435,395.68	391,501,794.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,043,000.00	84,576,612.62
210104	Урамшуулал	50,922,308.95	44,208,321.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	94,219,021.36	112,896,012.06
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,652,715.63	75,444,027.69
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,301,600.00	9,385,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,650,900.00	4,603,784.37
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,010,605.73	4,692,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,603,200.00	18,770,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	60,332,400.00	62,533,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,276,400.00	3,936,524.60
210302	Түлш, халаалт	56,056,000.00	56,049,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	2,546,975.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,604,290.00	36,419,635.00
210401	Бичиг хэрэг	2,796,300.00	2,399,450.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,249,790.00	25,897,020.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,364,150.00	2,834,165.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	495,500.00	594,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,584,050.00	1,337,600.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	114,500.00	3,357,400.00
2105	Нормативт зардал	125,054,894.97	80,810,647.81
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	111,587,018.97	72,569,457.81
210502	Хоол, хүнс	10,092,325.00	8,241,190.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,413,296.00	2,983,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	406,996.00	1,365,000.00

Чандмань сумын Эрүүл мэндийн төвий 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210604	Урсгал засвар	506,300.00	1,618,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,934,000.00	2,920,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,934,000.00	2,920,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,345,625.00	35,600,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	35,567,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	33,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,385,171.47	164,564,792.23
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,066,975.95	43,501,730.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	108,318,195.52	121,063,062.23
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	106,898,175.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	106,898,175.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	38,120,175.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	68,778,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(19,068,586.64)	325,598,370.40
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	14,987,981.32
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	14,987,981.32
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(14,987,981.32)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(19,068,586.64)	310,610,389.08

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	987,824,115.86	1,526,753,708.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	987,824,115.86	1,526,753,708.10
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	120,439,846.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	120,439,846.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	60,838,700.00	64,152,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	60,838,700.00	64,152,100.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	926,985,415.86	1,342,161,762.10
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	926,985,415.86	1,342,161,762.10
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	989,631,226.60	1,433,144,897.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	989,631,226.60	1,433,144,897.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	989,631,226.60	1,326,246,722.48
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	699,800,821.52	908,256,346.40
210101	Үндсэн цалин	366,422,850.72	387,969,617.92
210102	Нэмэгдэл	251,412,661.85	391,501,794.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,043,000.00	71,238,819.62
210104	Урамшуулал	50,922,308.95	57,546,114.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90,770,500.00	114,691,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,563,900.00	77,150,300.00

Чандмань сумын Эрүүл мэндийн төвий 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,301,600.00	9,385,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,650,900.00	4,692,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,650,900.00	4,692,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,603,200.00	18,770,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	60,332,400.00	62,533,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,276,400.00	3,936,524.60
210302	Түлш, халаалт	56,056,000.00	56,049,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	2,546,975.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,718,406.68	46,776,938.32
210401	Бичиг хэрэг	2,715,800.00	3,225,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,012,506.68	32,550,303.32
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,364,150.00	2,931,965.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,447,000.00	1,672,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,178,950.00	6,397,320.00
2105	Нормативт зардал	86,442,723.40	120,836,657.76
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	76,615,873.40	100,642,907.76
210502	Хоол, хүнс	6,688,650.00	9,849,750.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,138,200.00	10,344,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,521,300.00	4,983,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	430,000.00	3,365,000.00
210604	Урсгал засвар	506,300.00	1,618,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,934,000.00	2,920,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,934,000.00	2,920,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,345,625.00	38,380,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	37,897,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	864,000.00	450,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	33,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,765,450.00	26,868,080.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,765,450.00	26,868,080.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	106,898,175.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	106,898,175.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	38,120,175.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	68,778,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	(1,807,110.74)	93,608,810.62
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	19,514,000.00	35,142,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	19,514,000.00	35,142,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	19,514,000.00	35,142,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	19,514,000.00	35,142,500.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(19,514,000.00)	(35,142,500.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(21,321,110.74)	58,466,310.62
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	58,466,310.62

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	214,581,860.80	284,790,824.50	941,022,892.49	1,440,395,577.79
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	214,581,860.80	284,790,824.50	941,022,892.49	1,440,395,577.79
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	41,991,968.93	41,991,968.93
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	214,581,860.80	284,790,824.50	983,014,861.42	1,482,387,546.72
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(41,991,968.93)	-	(41,991,968.93)
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	310,610,389.08	310,610,389.08
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	214,581,860.80	242,798,855.57	1,293,625,250.50	1,751,005,966.87

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,545,626,200.00	1,433,144,897.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,545,626,200.00	1,433,144,897.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,438,645,500.00	1,326,246,722.48
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	920,152,500.00	908,256,346.40
210101	Үндсэн цалин	382,571,000.00	387,969,617.92
210102	Нэмэгдэл	404,301,500.00	391,501,794.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	71,280,000.00	71,238,819.62
210104	Урамшуулал	62,000,000.00	57,546,114.61
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	114,691,100.00	114,691,100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	77,150,300.00	77,150,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,385,200.00	9,385,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,692,600.00	4,692,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,692,600.00	4,692,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,770,400.00	18,770,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,533,200.00	62,533,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,317,000.00	3,936,524.60
210302	Түлш, халаалт	56,056,200.00	56,049,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,160,000.00	2,546,975.40

Чандмань сумын Эрүүл мэндийн төвий 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	53,684,600.00	46,776,938.32
210401	Бичиг хэрэг	4,370,000.00	3,225,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	40,435,000.00	32,550,303.32
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,333,400.00	2,931,965.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,443,800.00	1,672,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,102,400.00	6,397,320.00
2105	Нормативт зардал	159,353,700.00	120,836,657.76
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	134,953,700.00	100,642,907.76
210502	Хоол, хүнс	13,462,500.00	9,849,750.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,937,500.00	10,344,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	41,441,900.00	4,983,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	38,223,000.00	3,365,000.00
210604	Урсгал засвар	1,618,900.00	1,618,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,610,300.00	2,920,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,610,300.00	2,920,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	40,706,100.00	38,380,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,800,000.00	37,897,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	450,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	33,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,472,100.00	26,868,080.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,472,100.00	26,868,080.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	106,980,700.00	106,898,175.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	106,980,700.00	106,898,175.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,202,700.00	38,120,175.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	68,778,000.00	68,778,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,545,626,200.00	1,406,313,862.10
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	64,152,100.00	64,152,100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	64,152,100.00	64,152,100.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,481,474,100.00	1,342,161,762.10
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,481,474,100.00	1,342,161,762.10
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		58,466,310.62

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ алдаа илрээгүй.

Аудитаар залруулагдаагүй 17,039.3 мянган төгрөгийн 3 зөрчил² илэрсэнд алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж хүргүүлээ.

Аудитаар залруулагдаагүй материаллаг алдааны зөрчил нь тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 16,638.1 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

3.1. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.1. Худалдан авалттай ажиллагаатай холбоотой

Илрүүлэлт: Ерөнхий гэрээний худалдан авалтаар нийлүүлэгдэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийг төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим дэлгүүрээс худалдан аваагүй, мөн нэг эмийг өөр өөр газраас олон янзын үнээр худалдан авч байгаа нь төсвийн хөрөнгийн үр өгөөжийг бууруулсан, эм баригч эмийн түүвэрт эмийн зарлага гаргахдаа тоо ширхгийн болон эмийн үнийн зөрүү үүсэж байгаагаас санхүүгийн тайлангийн эм боох бараа материалын зарлага, эцсийн үлдэгдэл буруу илэрхийлэгдэж байгаа зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 31.2-т “Энэ хуулийн 37.2.4-т тодорхойлсон захиалагч ерөнхий гэрээ байгуулсан бараа, үйлчилгээг энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол цахим дэлгүүрээс худалдан авна”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14.4-д “Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно”, Эм эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын 2026 оны 01/103 албан тоотын заалтуудтай, батламж мэдэгдлүүдтэй тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ерөнхий гэрээнд заасан эм эмнэлгийн хэрэгслийг төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийх.

3.1.2. Бараа материалын бүртгэл

Илрүүлэлт: Тайлант онд эм боох материалын ангилалд тусгай зориулалтын бараа материал бүртгэсэнтэй холбоотойгоор эм боох материалын үлдэгдэл их байхад нөлөөлөл үүсгэх, мөн эм баригчийн ажилд хүндрэл учруулж байгаа зөрчил дутагдал илэрлээ.

Энэ нь Сангийн сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн “Журам шинэчлэн батлах тухай” А/3 дугаар тушаалаар Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журмын 8 дугаар зүйлийн 8.2 –д “Бараа материал нь түүхий эд материал, дуусаагүй үйлдвэрлэл, бэлэн бүтээгдэхүүн, бараа, хангамжийн материал, нөөцийн бараа, бусад бараа материал бүрдэнэ.” 8.3-д “Бараа материалыг УСНББОУС 12 “Бараа материал”-ын дагуу бүртгэнэ.” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: НБББББ-т байгууллагын эм боох материалын бүртгэлийг байгууллагын онцлог тохируулж өөрчлөлт оруулах, эм боох материалын бүртгэлээс, тусгай зориулалтын материалыг данс хооронд шилжүүлж бүртгэх.

3.1.3. Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцоогүй

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгө орлого авахдаа санхүүгийн программд ашиглах жил оруулаагүйтэй холбоотой 15 нэр төрлийн 17,019.3 мянган төгрөгийн хөрөнгөд элэгдэл тооцоогүй зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Сангийн сайдын 2025 оны 1 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалын хавсралтын 10 дугаар зүйлийн 10.24-д "Үндсэн хөрөнгийг ашиглахад бэлэн болсон үеэс эхлэн элэгдүүлнэ", 10.26--д "Хөрөнгийн үлдэх өртөг, ашиглахаар тооцсон үлдсэн хугацаа, элэгдлийн аргыг санхүүгийн жил бүрийн эцэст хянаж, тооцооллын өөрчлөлтийг гүйцээх горимоор бүртгэнэ" гэсэнтэй нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Дараа тайлангийн хугацаанд дээрх хөрөнгүүдийн элэгдлийг орлогод хүлээн авсан онуудаас эхлэн нөхөж тооцон холбогдох данс бүртгэлд залруулга хийх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 05 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Ерөнхий гэрээний худалдан авалтаар нийлүүлэгдэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийг төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим дэлгүүрээс худалдан аваагүй,	1	0					1	0
Тайлант онд эм боох материалын ангилалд тусгай зориулалтын бараа материал бүртгэсэнтэй	1	0					1	0
Үндсэн хөрөнгө орлого авахдаа санхүүгийн программд ашиглах жил оруулаагүйтэй холбоотой 15 нэр төрлийн 17,039.0 мянган төгрөгийн хөрөнгөд элэгдэл тооцоогүй,	1	17,039.0					1	17,039.0
Дүн	3	17,039.0					3	17,039.0

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			